

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Ing. Jana Kratochvíla, Ph.D., LL.M. ve věci

žalobce **TERM, spol. s r.o.,**
se sídlem Hájecká 1194/12, 618 00 Brno,

proti
žalované **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky,**
se sídlem Orlická 2020/4, 130 00 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR, regionální pobočka Brno, pobočka pro Jihomoravský kraj a Kraj Vysočinu ze dne 27. 10. 2017, sp. zn. S-SP-VZP-17-03490721-B869, č. j. VZP-17-03719157-B869,

takto:

- I. Rozhodnutí Rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR ze dne 10. 1. 2018, agendové č. RO/3671/17/Mi, sp. zn. S-SP-VZP-17-03490721-B869, je **nicotné**.
- II. Žaloba proti rozhodnutí Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR, regionální pobočka Brno, pobočka pro Jihomoravský kraj a Kraj Vysočinu ze dne 27. 10. 2017, sp. zn. S-SP-VZP-17-03490721-B869, č. j. VZP-17-03719157-B869, **se zamítá**.

Shodu s prvopisem potvrzuje T. V.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalovaná, resp. její regionální pobočka Brno, pobočka pro Jihomoravský kraj a Kraj Vysočina, vydala dne 9. 10. 2017 výkaz nedoplatků č. 7241704631, kterým žalobci předepsala na základě § 53 odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, k zaplacení dlužné pojistné na veřejném zdravotním pojištění (placeném za zaměstnance žalobce) ve výši 93 411 Kč a dlužné penále ve výši 44 942 Kč.
2. Proti tomuto výkazu nedoplatků podal žalobce podle § 53 odst. 4 zákona o veřejném zdravotním pojištění námitky, které následně Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, regionální pobočka Brno, pobočka pro Jihomoravský kraj a Kraj Vysočinu rozhodnutím ze dne 27. 10. 2017, sp. zn. S-SP-VZP-17-03490721-B869, č. j. VZP-17-03719157-B869, zamítla (dále také jen „napadené rozhodnutí“). Žalobce v podaných námitkách uvedl zejména to, že Krajský soud v Brně dne 21. 1. 2016 rozhodl o úpadku žalobce, přičemž následně rozhodnutím téhož soudu ze dne 21. 4. 2016 byla povolena jeho reorganizace. Podle žalobce měla být pohledávka na pojistné na veřejném zdravotním pojištění zaměstnanců za měsíc leden r. 2016 rozdělena na dvě části, a to na pohledávky vzniklé před rozhodnutím o úpadku (tj. do 21. 1. 2016) a na pohledávky vzniklé až po tomto rozhodnutí. V případě prvně jmenovaných se jedná o pohledávky, které měly být žalovanou uplatněny přihláškou v insolvenčním řízení, v případě pohledávek vzniklých po 21. 1. 2016 se jedná o tzv. pohledávky za majetkovou podstatou a ty se uspokojují v plné výši kdykoliv. Žalobce právě tuto část pojistného dne 24. 2. 2016 uhradil. Žalovaná v napadeném rozhodnutí nicméně s odkazem na § 5 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejném zdravotním pojištění, konstatovala, že pohledávka na pojistné za měsíc leden r. 2016 vznikla až jako celek po skončení měsíce (splatnost této pohledávky je od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce), a proto je argumentace žalobce lichá.
3. Žalobce následně proti uvedenému rozhodnutí podal odvolání, které Rozhodčí orgán Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR rozhodnutím ze dne 10. 1. 2018, agendové č. RO/3671/17/Mi, sp. zn. S-SP-VZP-17-03490721-B869, zamítl (dále jen „rozhodnutí o odvolání“).
4. Žalobce se s tímto rozhodnutím nespokojil a dne 13. 3. 2018 ho u Krajského soudu v Brně napadl žalobou podle § 65 s. ř. s. Krajský soud v Brně následně věc postoupil k vyřízení Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) jakožto soudu místně příslušnému.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalované

5. Žalobce proti napadenému rozhodnutí namítá zaprvé, že pohledávka na pojistné na veřejném zdravotním pojištění za jeden měsíc je dělitelná; s ohledem na tento názor zaslal dva opravné přehledy o platbách pojistného. Žalobce svůj názor opírá o § 168 odst. 2 písm.

Shodu s prvopisem potvrzuje T. V.

e) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon. Nárok žalované na úhradu pojistného bylo nezbytné rozdělit na část nároku vzniklou do dne rozhodnutí o úpadku (od 1. 1. 2016 do 20. 1. 2016), kterou měla žalovaná uplatnit v insolvenčním řízení přihláškou a neučinila tak, a dále část nároku vzniklou ode dne rozhodnutí o úpadku do konce rozhodného období ve smyslu zákona o pojistném na veřejném zdravotním pojištění (od 21. 1. 2016 do 31. 1. 2016).

6. Podle žalobce je výklad předestřený žalovanou v jejích rozhodnutích v rozporu s § 5 insolvenčního zákona, neboť by v jeho důsledku došlo k nedůvodnému upřednostnění žalované oproti jiným věřitelům žalobce. Žalovaná nesprávně poukazuje na to, kdy je pohledávka na pojistné splatná (viz § 5 zákona o pojistném na veřejném zdravotním pojištění), pomíjí ale skutečnost, kdy tato pohledávka skutečně vznikla; případně nesprávně odkazuje na § 4 odst. 1 tohoto zákona, který definuje rozhodné období.
7. Zadruhé žalobce namítá, že pokud žalovaná současně vymáhá penále za nezaplacené pojistné za období od 1. 1. 2016 do 31. 7. 2017, tak je třeba uvést, že žalovaná neměla právo uplatňovat pojistné do 21. 1. 2016 jako pohledávku za majetkovou podstatou, neměla tudíž právo uplatňovat ani tomu odpovídající penále jako část pohledávky.
8. I pokud by byl celý nárok na pojistné za měsíc leden 2016 považován za pohledávku za majetkovou podstatou, neumožňuje to žalované uplatnit penále za pozdní úhradu, nacházeli se plátce pojistného v úpadku. Podle § 168 odst. 3 insolvenčního zákona se pohledávky za majetkovou podstatou uspokojují v plné výši kdykoliv po rozhodnutí o úpadku; rozhodnutí o úpadku nicméně zásadně pozměňuje okamžik splatnosti pohledávky, osoba s dispozičními oprávněními s majetkovou podstatou totiž musí dbát o to, aby všechny pohledávky za majetkovou podstatou byly uspokojeny (viz zásada zakotvená v § 5 insolvenčního zákona). Splatnost pohledávek podle § 168 odst. 3 insolvenčního zákona je tedy změněna, a to na okamžik, který není předem dostatečně zjištělný, nejpozději však ke dni ukončení insolvenčního řízení. Žalovaná tedy nebyla oprávněna vyúčtovat penále z neuhrazeného pojistného za měsíc leden 2016, a to nejméně do doby, kdy bylo postaveno najisto, že z majetkové podstaty je možné uhradit veškeré pohledávky za majetkovou podstatou.
9. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 9. 5. 2018 ve vztahu k první žalobní námitce v zásadě zopakovala argumentaci obsaženou v napadeném rozhodnutí a v rozhodnutí o odvolání. Upozornila, že shodný názor, jaký zastává i ona je vyjádřen rovněž v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2009, č. j. 3 Ads 34/2009-64.
10. Pokud jde o druhou žalobní námitku, žalovaná odkázala na § 18 odst. 6 zákona o pojistném na veřejném zdravotním pojištění, podle něhož se pro účely zvláštních právních předpisů za dlužné pojistné považuje i dlužné penále (insolvenční zákon je přitom uveden v poznámce k tomuto ustanovení). Dále uvedla, že na základě § 170 písm. d) ve spojení s § 359 insolvenčního zákona vyplývá, že mimosmluvní sankce přijetím reorganizačního plánu nezanikají. Vydání výkazu nedoplatků nemá vliv na změnu majetkové podstaty a během úpadku nebude penále vymáháno. Po skončení reorganizace nicméně může takový výkaz nedoplatků sloužit jako exekuční titul. Žalovaná svůj názor opírá o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2007, č. j. 6 Ads 19/2006-63, a o rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 2. 2017, č. j. 11 Ad 5/2015-73.

III.

Shodu s prvopisem potvrzuje T. V.

Posouzení žaloby

11. Městský soud v Praze (dále také jen „městský soud“) v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobkyní vymezených žalobních námitek, vycházel přitom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované. V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl městský soud bez nařízení jednání, neboť žalobce ani žalovaný na výzvu soudu podle § 51 s. ř. s. nijak nereagovali, je tedy dána fikce jejich souhlasu s takovým postupem.

III. A. Nicotnost rozhodnutí o odvolání a další projednatelnost žaloby

12. Městský soud se předně zabýval existencí rozhodnutí o odvolání (viz bod 3 shora), která bylo žalobcem označeno jako rozhodnutí, které je žalobou napadeno. Městskému soudu jsou nicméně známy závěry nedávného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2021, č. j. 3 Ads 305/2019-28, z nichž vyplývá, že uvedené rozhodnutí bude třeba postupem podle § 76 odst. 2 s. ř. s. prohlásit za nicotné.
13. Podle § 76 odst. 2 s. ř. s., *[z]jistí-li soud, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost, vysloví rozsudkem tuto nicotnost i bez návrhu. Pokud se důvody nicotnosti týkají jen části rozhodnutí, soud vysloví nicotnou jen tuto část rozhodnutí, jestliže z povahy věci nevyplývá, že ji nelze oddělit od ostatních částí rozhodnutí.*
14. Podle § 53 odst. 2 věta první zákona o veřejném zdravotním pojištění, *[d]lužné pojistné a penále může zdravotní pojišťovna předepsat k úhradě též výkazem nedoplatků. Podle odst. 4 téhož ustanovení, [p]roti výkazu nedoplatků lze zdravotní pojišťovně, která výkaz nedoplatků vydala, podat do 8 dnů od doručení písemné námítky, pokud plátce pojistného nesouhlasí s existencí dluhu na pojistném a penále nebo s jeho výší. Důvod podání námitek je plátce pojistného povinen v námitkách uvést. Podle odst. 7, [n]a řízení o vydání výkazu nedoplatků se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.*
15. Podle § 53 odst. 10 věta první zákona o veřejném zdravotním pojištění, *[o] odvolání proti rozhodnutí zdravotní pojišťovny podle odstavce 1 rozhoduje rozhodčí orgán zdravotní pojišťovny.*
16. Nejvyšší správní soud ve výše uvedeném rozsudku sp. zn. 3 Ads 305/2019 na základě analýzy právě citovaných ustanovení zákona o veřejném zdravotním pojištění konstatoval následující (bod 17 rozsudku): *„Lze tedy konstatovat, že pokud se na vydání výkazu nedoplatků a řízení o námitkách proti němu se neužijí obecná ustanovení o správním řízení, přičemž právo podat řádný opravný prostředek proti rozhodnutí správního orgánu není základním principem správního řízení, a není ani jeho nezbytným předpokladem, neexistuje pro možnost podat odvolání proti rozhodnutí o námitkách proti výkazu nedoplatků vydanému podle § 53 odst. 2 zákona o veřejném zdravotním pojištění zákonná opora.“* K vyloučení použití předpisů o správním řízení zakotveném v § 53 odst. 7 zákona přitom uvedl následující (bod 13 rozsudku): *„Nejvyšší správní soud má za to, že citované ustanovení je třeba vykládat tak, že z režimu správního řádu je vyloučeno jak vydání samotného výkazu nedoplatků, tak navazující námitkové řízení. Vydání výkazu nedoplatků ostatně de facto žádné řízení nepředchází; to je iniciováno teprve podáním námitek v osmidenní lhůtě od doručení výkazu nedoplatků (§ 53 odst. 4 zákona o veřejném zdravotním pojištění).“*
17. Nejvyšší správní soud tedy konstatoval, že rozhodčí orgán zdravotní pojišťovny nebyl k vydání rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o námitkách vydanému na základě § 53

Shodu s prvopisem potvrzuje T. V.

odst. 5 zákona o veřejné zdravotním pojištění *vůbec věcně příslušný*, a proto je třeba takové rozhodnutí považovat ve smyslu § 77 odst. 1 správního řádu za nicotné.

18. Městský soud se s uvedenými závěry plně ztotožnil, a proto v souladu s § 76 odst. 2 s. ř. s., a to i bez návrhu, vyslovil nicotnost rozhodnutí o odvolání (viz bod 3 shora).
19. Dále musel městský soud uvážit, zda byl z uvedeného důvodu vyčerpán předmět řízení. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku sp. zn. 3 Ads 305/2019 dospěl k závěru, že tomu tak je. Uvedl, že žalobce v takovém případě může podat novou žalobu, která bude směřovat přímo proti rozhodnutí o námitkách proti výkazu nedoplatků vydanému podle § 53 odst. 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění. Současně s odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2012, sp. zn. IV. ÚS 3476/11, dovedl, že v takovém případě (žalobce na základě nesprávného poučení podal odvolání proti rozhodnutí o námitkách a soudně se bránil až proti rozhodnutí o něm) z důvodu zákazu odepření spravedlnosti běží žalobci od právní moci rozsudku, jímž byla vyslovena nicotnost rozhodnutí o odvolání, nová dvouměsíční lhůta k podání žaloby proti rozhodnutí o námitkách.
20. Městský soud má však nad rámec tohoto právního názoru za to, že rozhodnutí o námitkách vydané podle § 53 odst. 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění lze rovněž přezkoumat přímo v tomto soudním řízení, a v aktuální věci není nutno žalobce odkazovat na podání nové žaloby.
21. Uvedený závěr městského soudu přitom podporuje i jedno ze základních usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, kterým byla řešena situace, kdy žalobce nesprávně označil jako napadené prvostupňové rozhodnutí, a v důsledku toho označil nesprávně i žalovaného. Rozšířený senát k tomu konstatoval: *„K určení žalovaného ve většině případů soud vůbec nebude potřebovat součinnost žalobce, jako tomu bylo ostatně i v souzeném případě: žalobce sice označil jako žalovaného „Českou republiku, zastoupenou Finančním úřadem Brno-venkov“ a v petitu se domáhal zrušení rozhodnutí uvedeného finančního orgánu, avšak v textu žaloby uvedl, že podal odvolání, které zamítlo Finanční ředitelství v Brně, toto rozhodnutí k žalobě přiložil a v žalobě brojil nejen proti rozhodnutí vydanému v I. stupni, ale též vytýkal nedostatky ve skutkových zjištěních a nesprávné právní posouzení rozhodnutí odvolacího. S ohledem na shora zmíněné principy, s nimiž je nezbytné přistupovat k posuzování náležitostí žaloby, jakož i na fakt, že z hlediska soudního přezkumu tvoří rozhodnutí správních orgánů I. a II. stupně jeden celek, bylo nepochybné, že žaloba jednak poskytuje dostatečný podklad soudu k projednání a rozhodnutí věci, a jednak z ní vyplývalo i to, že žalovaným je ve skutečnosti Finanční ředitelství v Brně. Krajský soud měl proto sám s tímto správním orgánem jako s žalovaným začít jednat, aniž by žalobce ke správnému určení osoby žalovaného vyzýval, a aniž by o tom vydával zvláštní usnesení (arg. § 53 odst. 2 s. ř. s. a contrario). Součinnost žalobce by soud musel vyžadovat jedině tehdy, pokud by žalobce v celé žalobě napadal toliko rozhodnutí správního orgánu I. stupně a o rozhodnutí o odvolání by v žalobě vůbec nehovořil, resp. z žaloby by tato skutečnost nijak nevyplývala. Tehdy by soud měl postupovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s. a žalobce konkrétně a s ohledem na jeho individuální vlastnosti a specifika případu poučit o tom, jaké rozhodnutí může žalobou napadat, v jaké lhůtě tak může učinit, stanovit mu k doplnění žaloby v tomto směru přiměřenou lhůtu a poučit jej, že jeho žaloba bude jako nepřijatelná podle § 68 písm. a) a § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítnuta, pokud výzvě soudu nevyhoví.*
22. Rovněž v posuzované věci je z žaloby zcela jednoznačně zřejmé, čeho se žalobce domáhá, a sice zrušení rozhodnutí, v jehož důsledku zůstal v platnosti výkaz nedoplatků ze dne 9. 10.

Shodu s prvopisem potvrzuje T. V.

2017. Tímto rozhodnutím je rozhodnutí o námitkách ze dne 27. 10. 2017 (napadené rozhodnutí), které žalobce soudu předložil, o kterém v žalobě pochopitelně hovoří a vůči němuž jsou platné tytéž námitky jako vůči rozhodnutí o odvolání (rozhodnutí o odvolání plně potvrdilo důvody, na nichž je založeno napadené rozhodnutí). Vzhledem k tomu, že rozhodnutí o odvolání je z výše uvedených důvodů nicotné, je zřejmé, že žalobce se domáhá fakticky ochrany proti napadenému rozhodnutí. Obdobně jako ve věci řešené rozšířeným senátem pod sp. zn. 5 Afs 16/2003 tedy městský soud ani nemusel žalobce vyzývat k úpravě žaloby, neboť jím podaná žaloba poskytuje dostatečný podklad pro její projednání a rozhodnutí o ní.

23. Pokud jde o běh dvouměsíční lhůty podle § 72 odst. 1 s. ř. s. pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, tak ta byla zachována; v tomto ohledu městský soud plně odkazuje na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2016, č. j. 6 Afs 2/2016-50, vydaném v typově obdobném případě, v němž soud konstatoval (část zveřejněné právní věty): *„Lhůta k podání žaloby proti opatření dle § 14e zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění účinném do 19. 2. 2015, nemohla příjemci dotace uplynout dříve, než správní orgán rozhodl o opravném prostředku zakotveném v dotačních pravidlech. Na tom nic nemění skutečnost, že rozhodnutí o takovém opravném prostředku bylo nicotné, neboť „příslušný“ správní orgán neměl pravomoc o něm rozhodovat a podle zákona takový prostředek vůbec neexistoval.“*

III. B. Důvodnost žaloby

24. Městský soud tedy projednal žalobu směřující proti rozhodnutí o námitkách ze dne 27. 10. 2017 (napadené rozhodnutí). Shledal přitom, že žaloba není důvodná.
25. Nejprve se městský soud zabýval **první žalobní námitkou**, týkající se otázky, zda je pohledávka žalované na pojistném na veřejném zdravotním pojištění za jeden kalendářní měsíc dělitelná, či nedělitelná.
26. Podle § 5 odst. 1 zákona o pojistném na veřejném zdravotním pojištění ve znění účinném v lednu 2016, *[z]aměstnavatel odvádí část pojistného, které je povinen hradit za své zaměstnance. Současně odvádí i část pojistného, které je povinen hradit zaměstnanec, srážkou z jeho mzdy nebo platu, a to i bez souhlasu zaměstnance. Podle odst. 2 tohoto ustanovení, [p]ojistné podle odstavce 1 se platí za jednotlivé kalendářní měsíce a je splatné od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce.*
27. Podle § 4 odst. 1 téhož zákona, *[r]ozhodné období, z něhož se zjišťuje vyměřovací základ, je kalendářní měsíc, za který se pojistné platí, pokud se dále nestanoví jinak.*
28. Podle § 168 odst. 2 písm. e) insolvenčního zákona ve znění účinném v lednu 2016, *[p]ohledávkami za majetkovou podstatou, pokud vznikly po rozhodnutí o úpadku, jsou daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění, pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na veřejné zdravotní pojištění a pojistné na důchodové spoření, pohledávky vzniklé opravou výše daně u pohledávek za dlužníkem v insolvenčním řízení podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty. Podle odst. 3 tohoto ustanovení, [n]ení-li dále stanoveno jinak, pohledávky za majetkovou podstatou se uspokojují v plné výši kdykoli po rozhodnutí o úpadku.*
29. Městský soud ve shodě s žalovanou konstatuje, že otázka, která stojí v základu této žalobní námitky, již byla v judikatuře správních soudů vyřešena. Nejvyšší správní soud v rozsudku

Shodu s prvopisem potvrzuje T. V.

ze dne 8. 7. 2009, č. j. 3 Ads 34/2009-64, konstatoval následující (důraz doplněn): „Ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 592/1992 Sb. výslovně uvádí, že pojistné na všeobecné zdravotní pojištění se platí za jednotlivé kalendářní měsíce. Z toho jednoznačně vyplývá, že pohledávka pojistného vzniká jako celek teprve po uplynutí kalendářního měsíce. (...) Tento závěr lze dovodit i z úpravy vyměřovacího základu pro výši pojistného v zákoně č. 592/1992 Sb. Spojením ust. § 3 odst. 1 a ust. § 4 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění účinném ke dni dne 11. 4. 2007, získáme větu, podle níž je vyměřovacím základem zaměstnance úhrn příjmů, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů a nejsou od této daně osvobozeny a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním, které zakládá účast na nemocenském nebo důchodovém pojištění, za kalendářní měsíc, za který se pojistné platí, pokud se dále nestanoví jinak. Pro účely výpočtu a odvodu pojistného na sociální zabezpečení je tak rozhodující hrubý měsíční příjem zaměstnance, nikoli hodinová, denní či týdenní mzda. I kdyby tedy zaměstnanec pracoval v tom kterém měsíci pouhou jednou hodinu, byl by zaměstnavatel stále povinen odvést pojistné za tento kalendářní měsíc z rozhodného příjmu zaměstnance v tomto měsíci dosaženého, a nikoli z oné konkrétní hodiny, již zaměstnanec reálně odpracoval. Lze tedy uzavřít, že zatímco zaměstnanci náleží odměna za práci za každou hodinu, den, etc., pohledávka státu tímto způsobem nevzniká. Závěr Městského soudu v Praze, podle něhož je pohledávka z titulu pojistného pohledávkou nedělitelnou, která vznikla až po prohlášení konkurzu, a jedná se tudíž o pohledávku za podstatou, je proto zcela správný a Nejvyšší správní soud se s tímto ztotožnil. Tímto rozsudkem Nejvyšší správní soud převzal totožné závěry vyslovené ve vztahu k pojistnému na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti v rozsudku ze dne 11. 4. 2007, č. j. 3 Ads 63/2006-65, publikovaném pod č. 1241/2007 Sb. NSS.

30. Městský soud konstatuje, že v relevantní právní úpravě nedošlo k takovým změnám, v jejichž důsledku by výše citované závěry nebylo možné v nyní projednávané věci použít. Z uvedeného důvodu tedy městský soud konstatuje, že pohledávka žalované na pojistné za měsíc leden r. 2016 vznikla jako nedělitelný celek až skončením tohoto měsíce (tedy 1. 2. 2016) a ve vztahu k probíhajícímu insolvenčnímu řízení se tedy jednalo jako celek o pohledávku za majetkovou podstatou ve smyslu § 168 odst. 2 písm. e) insolvenčního zákona. Poukaz žalobce na zásady zakotvené v § 5 insolvenčního zákona na posouzení věci nemůže nic změnit. První žalobní námitce tudíž soud nemohl přisvědčit.
31. Dále se městský soud zabýval **druhou žalobní námitkou**, kterou žalobce zpochybnil možnost žalované vyměřit penále za dlužné pojistné z důvodu běžícího insolvenčního řízení a potřeby chránit další věřitele uplatňují pohledávky za majetkovou podstatou.
32. Podle § 18 odst. 6 zákona o pojistném na veřejném zdravotním pojištění, [p]ro účely zvláštních právních předpisů se za dlužné pojistné považuje i dlužné penále.
33. Podle § 170 písm. d) insolvenčního zákona, [v] insolvenčním řízení se neuspokojují žádným ze způsobů řešení úpadku, není-li dále stanoveno jinak, mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka, s výjimkou penále za nezaplacení daní, poplatků, a jiných obdobných peněžitých plnění, pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného za veřejné zdravotní pojištění, pokud povinnost zaplatit toto penále vznikla před rozhodnutím o úpadku.
34. Podle § 359 insolvenčního zákona, [p]ohledávky, které se v insolvenčním řízení neuspokojují (§ 170), přijetím reorganizačního plánu zanikají, nejde-li o mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka nebo není-li v reorganizačním plánu uvedeno jinak. Odchylná úprava

Shodu s prvopisem potvrzuje T. V.

pohledávek podle věty první v reorganizačním plánu se může týkat krácení jejich výše, odkladu jejich splatnosti nebo jiného zásahu do práv věřitelů; odchylná úprava těchto pohledávek musí být v reorganizačním plánu uvedena výslovně, s přesným vymezením rozsahu a podmínek jejich uspokojení.

35. Městský soud konstatuje, že rovněž otázka stojící v základu této žalobní námitky byla již v judikatuře správních soudů vyřešena. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 3. 2007, č. j. 6 Ads 19/2006-63, publikovaném pod č. 1239/2007 Sb. NSS., při řešení obdobné právní otázky ještě za účinnosti zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, konstatoval (publikovaná právní věta): „*Ustanovení § 33 odst. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, podle něhož (a contrario) penále za nezaplacení pojistného na veřejné zdravotní pojištění rádně a včas, pokud povinnost je zaplatit vznikla po prohlášení konkursu, je z uspokojení pohledávek vyloučeno, má jako speciální norma přednost před obecnou úpravou obsaženou v § 16 odst. 6 zákona ČNR č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, podle něhož se pro účely zvláštních předpisů za dlužné pojistné považuje i dlužné penále.*“ K tomu Nejvyšší správní soud doplnil, že z uvedeného závěru plyne, že (důraz doplněn) „*pohledávka na penále (u zdravotního pojištění), u níž povinnost platit vznikla po prohlášení konkursu, nebude moci být uspokojena v konkursním řízení, nicméně platební výměr, kterým byl stěžovateli sdělen předpis penále, pouze deklaruje již vzniklou povinnost a nesměřuje přímo k uspokojení pohledávky žalované. Během konkursu takový výměr nebude moci být užit k vymáhání dlužného penále a v důsledku jeho vydání se podle názoru zdejšího soudu nezmenší konkursní podstata; až po zrušení konkursu by takový výměr mohl sloužit jako exekuční titul (...). Této úpravě se však nijak nepřičí, jestliže žalovaná sdělila výměrem stěžovateli výši penále, přičemž tento výměr může sloužit jako exekuční titul. Přezkoumávaná rozhodnutí proto z pohledu souladu se zákony, jež upravují řízení o pojistném (zákon č. 48/1997 Sb., § 53) i o konkursu a vyrovnání, ob stojí.*
36. Uvedené závěry jsou přitom platné i v kontextu právní úpravy zakotvené v insolvenčním zákoně, jak již konstatoval městský soud v rozsudku ze dne 14. 2. 2017, č. j. 11 Ad 5/2015-73. Toto rozhodnutí bylo přitom potvrzeno Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 24. 5. 2017, č. j. 4 Ads 51/2017-28.
37. Městský soud tedy konstatuje, že žalobce má pravdu v tom, že pohledávka na penále za dlužné pojistné na veřejném zdravotním pojištění za měsíc leden r. 2016 (tedy vzniklé až po rozhodnutí o úpadku), nemůže být v průběhu insolvenčního řízení vymáhána (viz § 170 odst. d) insolvenčního zákona); nicméně tato pohledávka průběžně ze zákona vznikala (viz § 8 odst. 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění, resp. § 18 zákona o pojistném na veřejném zdravotním pojištění) a současně přijetím reorganizačního plánu nezanikla (viz § 359 insolvenčního zákona). V takovém případě, jak konečně poukazuje i žalovaná ve svém vyjádření k žalobě, bylo zcela v souladu se zákonem, pokud žalovaná výkazem nedoplatek deklarovala výši penále, které ale bude moci být vymáháno až po skončení insolvenčního řízení. Současně městský soud nemohl přisvědčit žalobci v tom, že splatnost pojistného nebylo možné časově přesně fixovat a z toho důvodu nebylo možné ani vyměřit penále; naopak z § 5 odst. 2 zákona o pojistném na veřejném zdravotním pojištění vyplývá, že pojistné je splatné od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce. Ust. § 168 odst. 3 insolvenčního zákona na tom nic nemění, jak konečně již v minulosti vyslovil ve vztahu k obdobné úpravě v zákoně č. 328/1991 Sb. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 12. 2006, č. j. 6 Ads 92/2005-49, publikovaném pod č. 1129/2007 Sb. NSS. Toto ustanovení totiž žádné zvláštní pravidlo, které by vylučovalo úpravu obsaženou v § 5 odst. 2 zákona o

pojistném na veřejném zdravotním pojištění, nestanoví. I druhá žalobní námitka je tudíž nedůvodná.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

38. Vzhledem k tomu, že městský soud neshledal žádnou z žalobních námitk důvodnou, žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
39. O nákladech řízení městský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Jelikož žalobce neměl ve věci úspěch, nepřiznal mu soud náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který měl ve věci plný úspěch, potom nevznikly náklady převyšující náklady běžné úřední činnosti. Ani jemu tudíž městský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal. Městský soud posuzoval úspěšnost žaloby ve vztahu k posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí (rozhodnutí o námitkách ze dne 27. 10. 2017), které bylo – jak soud rozvedl výše – předmět tohoto řízení; vylovení nicotnosti rozhodnutí o odvolání nemá žádný vztah k hodnocení úspěchu stran ve věci.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 20. ledna 2022

JUDr. Slavomír Novák v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje T. V.

předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje T. V.